

Gregory Brenninkmeijer SJ
First: Dutch Version
Second: English Version

PREEK KRIJTBURG ZONDAG, 19 FEBRUARI 2017

over Leviticus 19, 1-2 + 17-18, en 1 Kor. 3, 16-23 en Matteus 5, 38-48

Beste mensen, in het land van de Amish, ten noorden van Toronto in Canada, vergrepen een stel jonge Amerikaanse herrieschoppers met te veel drank op, zich aan een jong Amish meisje, mishandelden haar en lieten haar uiteindelijk dood achter. De politie kreeg de schuldigen te pakken en wachtte er op dat er aangifte tegen hen zouden worden gedaan door de familie van het slachtoffer. Maar er kwam niets. Amish zijn Mennonieten, een groep doopsgezinden uitermate behoudend in hun geloof en leefwijze. Door hun geloof zijn zij overtuigde pacifisten en geweldloosheid is sterk deel van hun credo. Die Amish-gemeenschap kwam bij elkaar in verdriet en rouw rondom de familie van het meisje. Alle natuurlijke emoties kwamen naar boven: Woede, afkeer, wraakgevoelens. Maar na verloop van tijd kwam al die negativiteit tot bedaren. De gemeenschap besloot gezamenlijk geen aangifte te doen tegen die jonge kerels. Eén leven was geruineerd. Zij waren niet van plan ook de levens van die moordenaars te ruïneren. Zij wilden hen vergiffenis schenken.

De mensen die niet tot die Amish-gemeenschap behoorden begrepen daar niets van. De kranten betoogden dat er geen gerechtigheid kon worden gedaan als er geen aanklacht werd ingediend. Sommigen citeerden zelfs de bijbel die leert: "Oog om oog en tand om tand". Maar de Amish begrepen wat Jezus tegen zijn leerlingen had gezegd: "Maar Ik zeg U: bemin uw vijanden en bid voor wie u vervolgen. Dan zult gij zonen en dochters zijn van uw Vader, die in de hemel is."

In de Bergrede haalt Jezus zes keer een wet aan uit het Oude Testament: "Gij zult niet doden", "Gij zult geen echtbreuk plegen", "Gij zult uw vrouw niet verstoten", "Gij zult uw eed niet breken", "Oog om oog en tand om tand" en niet op de laatste plaats: "Gij moet uw naaste beminnen". Maar na elk van deze geboden voegt Jezus daar aan toe: "Maar Ik zeg u!" En als Jezus dat zegt is het zaak goed op te letten, want Jezus wil die wetten niet afschaffen, maar zal ze voor zijn toehoorders enorm oprekken. De wet geeft een kader aan, een minimale eis. Maar wie volgeling van Jezus wil zijn zal geen genoegen nemen met het minimale. Als je je een regel hebt eigen gemaakt, als ze deel is geworden van je identiteit, dan zul je doen wat je hart je ingeeft en niet alleen wat de wet van je eist. Jezus vraagt van zijn leerlingen altijd die extra mijl te gaan. Heel letterlijk zegt Hij: "Als iemand je dwingt één mijl met hem te gaan, ga er dan twee met hem." Ga steeds die extra mijl, want op die manier ben je volmaakt zoals uw hemelse Vader volmaakt is. God gaat altijd die extra mijl.

Want: Als God ons alleen maar geschapen had en het leven had gegeven, dan was dat al een prachtige gift geweest. Maar toen wij van zijn schepping een puinhoop hadden gemaakt, elkaar kwaad gingen doen en oorlogen voerden, toen heeft God ons ook nog zijn Zoon gezonden om ons te redden en de weg te wijzen naar een beter leven. Maar ook dat was nog niet genoeg. God is niet alleen mens geworden, maar hij heeft geleden naar lichaam en geest en heeft onze dood gedeeld door te sterven aan het kruis. Dat had Hij allemaal niet hoeven te doen, maar Hij heeft het gedaan en Hij heeft het uit liefde gedaan. Dus als Jezus ons uitnodigt volmaakt te zijn zoals zijn hemelse Vader volmaakt is, dan nodigt Hij ons uit nooit tevreden te zijn met het minimum, maar altijd die extra mijl te gaan.

Sint Ignatius, die wilde dat zijn volgelingen 'Socii Jesu', metgezellen van Jezus zouden zijn, spoorde ons aan altijd te streven naar het 'magis' het 'meer'. Nooit tevreden zijn met wat je aan het doen bent. Je kunt altijd nog wat meer doen. Ik kan steeds nog wat meer tijd geven. Ik kan best nog een beetje aardiger zijn. Ik kan altijd nog een beetje opener worden en in plaats van een wrok te koesteren kan ik proberen te vergeven. Het programma van de jezuiten voor jonge mensen die deel willen nemen aan de Wereld Jongeren Dagen, heet daarom ook "Magis". De deelnemers worden uitgedaagd om niet alleen te genieten van die gebeurtenis, maar om van die happening een echte ontmoeting te maken met de andere pelgrims, met je eigen innerlijke zelf en met God. Maak er iets bijzonders van zodat je kunt proeven wat het betekent die extra mijl te gaan. We hopen dat die jongeren ervaren dat alles wat je doet betekenisvoller kan worden wanneer het met meer liefde wordt gedaan. De Heilige Theresia van Lisieux was een heilige die niet veel gaf om buitengewone zaken. Zij wilde de gewone dingen doen, maar met een beetje meer Liefde.

Die Amish hebben begrepen dat je wonden niet heelt door meer wonden te slaan. Alleen de liefde heelt onze wonden. Liefde voor je vijanden heeft niets te maken met warme en mooie gevoelens jegens hen. Maar het suggereert wel dat het mogelijk moet zijn om een weg te vinden naar een betere toekomst, naar betere verstandhouding en nieuwe levenskansen voor alle betrokkenen.

Leo Baeck was een rabbi in het Duitsland van voor de oorlog. Hij had grote invloed, niet alleen bij de Joden maar in het hele land. Zelfs tijdens het bewind van de Nazis slaagde hij er nog in voor joodse mensen een vluchtroute te vinden naar de vrijheid. Maar uiteindelijk werd ook hij met zijn familie gedeporteerd naar een concentratiekamp. Het merendeel van zijn familie vond daar de dood, maar hij overleefde het. Na de oorlog werd hij Opper-rabijn in London, Engeland. Daar heeft hij in 1945 zijn invloed aangewend om de Duitse bewakers en opzieners van de kampen tegen wraakacties te beschermen. Hij werd een van de eerste pleitbezorgers voor verzoening tussen Duitsers en Joden. Hij schreef een beroemd geworden gebed voor zijn vijanden dat begon met de woorden: "Vrede zij de mensen van kwaden wille. En moge er een einde komen aan alle wraak en al het gepraat over straf en tuchting....."

Laten we goed kijken naar al die voorbeelden en de uitdrukking vergeten die luidt: "Oog om oog en tand om tand". Laten we in plaats daarvan steeds proberen die extra mijl te gaan en elkaar behandelen met een beetje meer liefde, Amen.

SERMON   KRIJTBERG   SATURDAY, FEBRUARI 18TH 2017

My dear friends.

In Amish country, North of Toronto in Canada, a group of young American rowdies one evening, having had too much to drink, grabbed a young Amish-girl, molested her and eventually killed her. The police arrested the culprits and waited for charges to be pressed against them by the relatives of the victim. But nothing came. The Amish are Mennonites, very traditional in their faith and way of life. Their faith turns them into rigorous pacifists and non-violence is part of their creed. At that time the Amish community gathered in grief and sorrow around the family of the murdered girl. All the natural emotions flared up: Anger, revulsion, cries for vengeance were heard. But after some time

all of the negative feelings died down. The community decided not to press charges against the young men. One life had been ruined. They had no need for also ruining the life of the murderers, whom they offered forgiveness.

The people, not belonging to the Amish community could not understand their attitude. The papers cried that by not taking action against the culprits justice would not be done. Some even cited the bible that taught "Eye for eye and tooth for tooth". But the Amish understood what Jesus meant when He told his disciples: "I say this to you: love your enemies and pray for those who persecute you. In this way you will be sons of your Father in heaven."

In the Sermon on the mount Jesus six times cites an Old Testament law. "You must not kill", "You must not commit adultery", "You must not divorce your wife", "You must not break your oath", "Eye for eye and tooth for tooth", and last but not least: "You must love your neighbor". But after each of these well known commandments Jesus says: "But I say this to you !" And when Jesus says that: Listen carefully ! Because He does not abolish those laws, but He takes them in their practice one huge step further than the law prescribes. The law draws an outline, gives the minimum requirement. But the real disciple cannot content him- or herself with the minimum. Once you have made this rule your own; once it has become part of your life, part of your identity, then you will do what your heart demands and not only what the law dictates. Jesus asks his disciples, that is to say all of us, gathered here in his name, to always go the extra mile. He says so literally: "If anyone orders you to go one mile, go two miles with him." Always go the extra mile. That is the way to be perfect just as your heavenly Father is perfect. God always goes the extra mile.

If God had only created us and given us life, it would have been a wonderful gift. But when we made a mess of his creation, harmed each other and started wars, God sent his Son to be our redeemer and show us the way to a better life. But that was not even enough. Not only did God become man, but He even suffered in body and soul and shared our death by dying on the cross. He did not have to do all that, but He did, and He did it out of love. So when Jesus invites us to be perfect just as our heavenly Father is perfect He in fact invites us to never be content with the minimum, but always go the extra mile.

Saint Ignatius, who wants his followers to be 'socii Jesu', companions of Jesus, invites us to always aim at the 'magis', which means 'more'. Never be content with what you are doing. You can always do a bit more. I can always give a little more time. I can always show a little more kindness. I can always give a little more of myself. Instead of bearing a grudge I might try to forgive. The Jesuit program for young people, who want to take part in the biannual World Youth Days, is called "Magis". It is a program that challenges the participants to not only enjoy the event, but to really make the event into an encounter with your fellow-pilgrims, with your inner self and with God. Make it into something special, so as to savor what it means to go the extra mile. We want young people to experience, that everything you do can become more meaningful and fulfilling when it is done with more love. Saint Theresa of Lisieux was a saint who did not give much for extraordinary things, but wanted to do the ordinary things, if possible, with a little more love.

The Amish people understood that wounds are not healed by inflicting more wounds. Love is the only real cure for wounds. Loving your enemies does not suggest nice and warm feelings towards them, but it suggests that it must be possible to open up a better future, better relationships and new life for everyone involved.

Leo Baeck was a rabbi in pre-war Germany. He was a man of great influence, not only in the Jewish community, but in the entire country. Even under the Nazi-regime he was able to help some of his Jewish people to find a route to freedom. But eventually he and his family were also deported to a

concentration camp. Although he lost most of his family he himself survived and after the war became Chief-Rabbi in London, England. There in 1945, he used his influence to protect the German guards and camp-personel from acts of retaliation, and he became a strong advocate of reconciliation between Germans and Jews. He composed a prayer for his enemies that became famous and started with the words: "Peace be to people of evil will, and may there be an end to every vengance and to all talk about punishment."

May we learn from these examples and forget the "Eye for eye and tooth for tooth". Instead let us go the extra mile and treat each other with a little more love, Amen.